

Tillsammans kan vi mycket!

Forskning, erfarenheter och utveckling kring äldres hälsa, vård och omsorg

Vare sig det gäller att förebygga ohälsa, ge vård och omsorg eller lindra, krävs idag djup och bred kunskap om äldres situation. Det behövs också ökad samverkan och samsyn mellan olika huvudmän, professioner och forskningsdiscipliner. Under konferensen presenteras därför inlägg från många olika områden och den vänder sig till alla som praktiskt arbetar med, eller beslutar om, äldre frågor inom kommuner eller Västra Götalandsregionen.

Innehållet utgår från Vårdalinstitutets mötesplats på Internet
– de tematiska rummen om:

Etik	www.vardalinstitutet.net/etik
Demens	www.vardalinstitutet.net/demens
Näring och ätande.....	www.vardalinstitutet.net/naring
Smärta.....	www.vardalinstitutet.net/smarta
Stroke.....	www.vardalinstitutet.net/stroke
Palliativ vård	www.vardalinstitutet.net/palliativ
Kultur i vård och omsorg	www.vardalinstitutet.net/kultur
Äldres hälsa – hur kan den främjas?	www.vardalinstitutet.net/aldre

Välkommen

För FoU i Väst/GR
Leena Odebo

För Vårdalinstitutet
Sten Landahl

FOLKETS HUS I GÖTEBORG 24–25 MARS 2010

Forskning, erfarenheter och utveckling

Program 24 mars

- 09.00 Registrering och morgonfika på Folkets Hus
- 10.00 **Välkommen!**
Sten Landahl, Vårdalinstitutet och Leena Odebo, FoU i Väst/GR
- 10.15 **Om tematiska rum och studiecirklar**
Sten Landahl och Ingegerd Lindquist, Vårdalinstitutet
- 10.45 **Mat och näring för funktion och livskvalitet**
Friska äldre har goda matvanor, men med stigande ålder ökar risken för sjukdom och därmed sjukdomsrelaterad undernäring. Ett tillstånd som minskar funktion, självständighet och livskvalitet samtidigt som risken för annan sjuklighet ökar. Det är därför viktigt att upptäcka problemet i tid och att erbjuda rätt insatser. Måltiden är en positiv aktivitet under dagen men möjlighet till umgänge och njutning, men mat och näring måste också ses som en del av den medicinska behandlingen för sjuka äldre. *Elisabet Rothenberg, chefsdietist, med. dr. Sahlgrenska Universitetssjukhuset*
- 11.15 **Smärtan i vardagen**
Långvarig smärta, värk, eller att ha ont, är ett komplext, subjektivt fenomen som upplevs olika av alla som drabbas. Att leva med smärta påverkar varje aspekt av livet, och har stor betydelse för livskvaliteten både hos den som har smärta och för de närstående. Det finns dock olika strategier som både den drabbade och en eventuell närstående eller vårdare kan tillämpa för att hantera smärtan och därmed förbättra livssituationen för den som drabbats. Men, det gäller att skaffa sig kunskap om vad som kan göras och hur detta kan ske. *Marianne Gustafsson, leg. sjuksköterska, med. dr., Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet*
- 12.00 Gemensam lunch på restaurang Trappan
- 13.00 **Nationella riktlinjer för vård och omsorg av personer med demenssjukdom**
Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg om personer med demens bygger på evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap inom medicinska och omvårdnadsfrågor för kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring inom demensområdet. Tillsammans med Svenskt Demenscentrum sprids och implementeras nu riktlinjerna via en populärvetenskaplig bok och webbutbildning, så att de verkligen bidrar till det förändrade arbetssätt och de kvalitetsförbättringar av demensvården som de var tänkta att göra. *Helle Wijk, leg. sjuksköterska, docent, Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet*
- 13.30 **Självbestämmandets roll och gränser**
Respekt för människors självbestämmande är en av hörnstenarna i svensk vård och omsorg. Tanken är att människor ska tillåtas utöva inflytande över beslut som rör deras egen situation. I praktiken kan man dock inte alltid överlåta detta ansvar på människor. Tydligast är detta när man har att göra med beslutsinkapabla personer, som t.ex. svårt demenssjuka, men det finns även andra svårigheter. Presentationen diskuterar självbestämmandets roll och gränser. *Mats Johansson, fil.dr. i praktisk filosofi, Lunds universitet*

14.15-16.30

FÖRDJUPNINGSEMINARIER från de under dagen presenterade rummen samt det tematiska rummet Äldres hälsa (inkl. fikapaus)

A. Näring och ätande

Seminarieledare: Elisabet Rothenberg

- Hur utvecklar vi nutritionsomhändertagandet i kommunal äldreomsorg? Erfarenheter från två stadsdelar i Göteborgs Stad *Margareta Adler och Eva Sjöberg, kostchefer, SDF Askim, Kerstin Skagert, kommundietist, SDF Tynnered, Åsa Carlstein, kostekonom, projektledare Mat och Måltider, Senior Göteborg*

B. Äldres hälsa – hur kan den främjas?

Seminarieledare: Ulla Svantesson och Kaety Plos, Göteborgs universitet

- Hur kan äldreomsorg och primärvård samverka med forskare kring utvecklingen av förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre personer? *Synneve Dablin Ivanoff, professor, forskarchef Vårdalinstitutets äldreplattform*
- Livslots för seniorer, ett samarbete mellan stadsdelarna Örgryte och Härlanda samt primärvården område Öster. *Lena Rudholm, projektledare, Göteborgs Stad Härlanda*
- Mötesplatsen – ett kulturhus för Seniorer i Centrum *Berit Bodin och Carina Södergren, äldrepedagoger, Göteborgs Stad Centrum, äldreomsorg*

C. Smärta

Seminarieledare: Marianne Gustafsson

- Den äldre patientens uttryck för smärta *Ingrid Bergh, leg. sjuksköterska, docent, Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet*
- Patientledd utbildning *Anne Ragnarsson, utbildningssamordnare vid Kompetenscentrum för patient- och närståendebildning i Västra Götalandsregionen*
- Välkommen till Värkligheten *Anna Ljungqvist, leg. sjuksköterska, gruppledare Värkligheten*

D. I självbestämmandets gränsländ

Seminarieledare: Linus Broström och Mats Johansson, Lunds universitet

- Självbestämmande – ett egenvärde eller ett verktyg för hälsa och välbefinnande?
- En autonom vilja? Inre och yttre hinder för självbestämmande
- Närstående som ställföreträdande beslutsfattare

16.45 ca **Bjudbuffé på restaurang Trappan, tillfälle till mingel och eftersnack (OBS! Föranmälan krävs)**

Tillsammans kan vi mycket!

g kring äldres hälsa, vård och omsorg

Program 25 mars

09.00 Kort inledning

09.15 **Stroke – en folksjukdom**

Stroke är en sjukdom som ofta drabbar äldre personer. Medelåldern för de som får stroke är 75 år. Minst 100 000 personer i Sverige har haft stroke. De utgör en stor grupp som ofta behöver långsiktiga stödinsatser från samhället och från anhöriga. Presentationen tar upp olika aspekter av stroke och att kommunicera forskning om stroke på webben. *Gunilla Gosman Hedström, leg. arbetsterapeut, docent, Sahlgrenska Akademien vid Göteborgs universitet*

09.45 **Med alla sinnen**

Stimulans av våra sinnen aktiverar hjärnans centra. Via kultur kan sinnena stimuleras på ett naturligt sätt. Kultur behövs i den dagliga närmiljön oavsett om man är ung, gammal, frisk eller sjuk. Den kan väcka livsmot, minska oro och bidra till att hålla kvar det friska i individen. *Birgitta Rapp, fil.dr., f.d. forskningsdirektör i Stockholms läns landsting, seniorkonsult*

10.30 **FÖRDJUPNINGSEMINARIER från de under dagen presenterade rummen samt från de tematiska rummen Demens och Palliativ vård (inkl. fikapaus)**

E. Kultur i vård och omsorg

Seminarieledare: Carin Borg, konsulent och Bibbi Miegel Sandborg, koordinator, Kultur i vården, Region Skåne

- Filmen Estraden – om magiska möten i äldreomsorgen.
- Hur kan man använda kultur som en naturlig del i vårdvardagen?
- Exempel på aktuella projekt från kultur i vården.

F. Stroke – anhörigstöd

Seminarieledare: Gunilla Gosman-Hedström

- Olika former av anhörigstöd *Gunilla Forsberg-Wärleby, med dr, FoU-ledare, Sahlgrenska universitetssjukhuset*
 - Erfarenheter av anhörigstöd i kommunen
 - En modell om anhörigstöd utifrån vårdkedjeperspektiv *Gunilla Gosman Hedström*
 - Erfarenheter från anhörigstöd i projektet ”Vårdkedjan: från akutmottagning till eget boende” *Anna Schölin, leg. sjuksköterska, kontaktsköterska, Vård och Omsorg, Mölndals Stad*

G. Demens – miljöns betydelse för välbefinnande

Seminarieledare: Anna-Karin Edberg, leg. sjuksköterska, professor Lunds universitet

- Vårdfilosofins betydelse för den fysiska och psykosociala miljöns utformning och innehåll *Monica Berglund, leg. sjuksköterska, direktör Tre Stiftelser*
- Hur skapar man en bra måltidsmiljö för äldre? *Linda Martinsson, kostchef Tre Stiftelser; Göteborg*
- Psykosocial miljö *David Edvardsson, leg. sjuksköterska, forskarassistent Umeå universitet*

H. Palliativ vård och omsorg – sorg bland äldre

Seminarieledare: Magdalena Andersson, Eslövs kommun och Vårdalinstitutets tematisk rum för palliativ vård och omsorg

- Aktuell forskning om sorg, med fokus på personer som lever med sviktande hälsa *Inger Benkel, kurator, doktorand, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg*
- Från forskning om sorg till praktisk tillämpning *Agneta Grimby, leg psykolog, med dr, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg*
- Bilder och berättelser om sorg och omsorg *Hillevi Nagel, fotograf, Göteborg*
- Samtalsgrupper som stöd i sorg *Anita Maripuu, samtalsledare i HälsoDiskens Leva vidare-grupper, egen erfarenhet av att mista sin livskamrat och Ann Karlton, samordnare HälsoDisken Hisingen, leg. kognitiv psykoterapeut*

I. Stroke – dolda funktionshinder

Seminarieledare: Gunnel Carlsson, leg. arbetsterapeut, med dr., Sahlgrenska universitetssjukhuset

- Dolda funktionshinder efter stroke – möjligheter och hinder *Gunnel Carlsson*
- Hur vardagen kan te sig, erfarenheter från en brukare
- Hälsofrämjande livsstilsförändring efter stroke *Lisbeth Claeson, leg. arbetsterapeut, med dr., Stroke Forum och Anna Danielsson, leg. sjukgymnast, med. dr., Sahlgrenska universitetssjukhuset*

12.00 Gemensam lunch på restaurang trappan

13.00 **Varför är forskning viktig för kommunal- och landstingsfinansierad vård och omsorg?**

Jonas Andersson, ordförande hälso- och sjukvårdsutskottet, Västra Götalandsregionen

13.30 **Äldrelivsbranschen – en framtidsbransch som möter framtidens äldre på deras egna villkor**

I framtidens äldreliv kommer bridge, bingo och kokkaffe knappast längre att tillfredsställa föreställningen om ett gott liv. Visst kommer det vara svårt att få samhällets resurser att räcka till – men tänk om möjligheterna är större än hindren? *Peter Majanen, framtidsstrateg på företaget Quattroporte Konsult.*

14.30 **Avslutningsord**

Praktisk information och anmälan

Tid och plats:

24-25 mars på Folkets Hus, Göteborg.
Se www.gbg.fh.se för karta och vägbeskrivning.

Upplysningar:

Leena Odebo, leena.odebo@grkom.se
tel 031-335 50 85
Nicholas Singleton, nicholas.singleton@grkom.se
tel 031-335 50 81

Avgift:

Konferensavgift: 1995:- exkl moms. I avgiften ingår fika, luncher och bjudbuffén dag 1.

Arrangörer:

FoU i Väst/GR och Vårdalinstitutet.

Anmälan senast 10 februari 2010:

OBS! I första hand: direkt på GRs hemsida www.grkom.se/bokning, eller via e-post till kompetens@grkom.se

I andra hand: på nedanstående talong.

Anmälan är bindande och vid återbud efter sista anmälningsdagen debiteras full avgift.

Anmäld plats kan alltid överlätas till annan person inom organisationen/förvaltningen.

Anmälan bekräftas via e-post efter sista anmälningsdag.

OBS! Glöm inte att ange dina seminarieval samt om du vill vara med på bjudbuffén 24 mars!

På konferensen träffar du representanter från följande utställare:

Anmälan ”Tillsammans kan vi mycket”

Skickas till: GR Kompetens, Box 5073, 402 22 Göteborg. Fax 031-335 5119.

Jag kryssar för ETT seminarium 24 mars: A B C D

Jag kryssar för ETT seminarium 25 mars: E F G H I

Jag är med på bjudbuffén 24 mars: Ja Nej

Namn: Befattning:

Kommun: Telefon:

Arbetsplats:

Adress: Postadress:

e-post (info/bekräftelse skickas via e-post): Mobil:

Mottagarkod/Referens (OBLIGATORISKT):

Faktureringsadress (OBLIGATORISKT):

Vegetarisk lunch: Specialkost:

GENOM DIN ANMÄLAN GODKÄNNER DU ATT
GR NOTERAR DIG I SITT KURSADMINISTRATIVA
PROGRAM ENLIGT PERSONUPPGIFTLAGEN